

Obsah

ÚVODNÍ SLOVO	7
ZDROJE A ODKAZY K DOPLŇKOVÝM INFORMACÍM UVÁDĚNÝM V UČEBNICI	8
SEZNAM TÉMAT	9
VEŘEJNÁ SPRÁVA A SPRÁVNÍ VĚDA	10
ZÁKLADNÍ VYMEZENÍ PRÁVA	10
Vícerozměrný pojem práva	10
Třídění práva do právních odvětví podle předmětu	10
POJMOVÉ VYMEZENÍ SPRÁVNÍHO PRÁVA	11
ČLENĚNÍ SPRÁVNÍHO PRÁVA	11
Správní právo hmotné	11
Správní právo procesní	12
Správní právo trestní	12
Správní právo organizačně-kompetenční	12
PRAMENY SPRÁVNÍHO PRÁVA	12
Nejdůležitější právní normy České republiky	13
Správní řád	13
SPRÁVNÍ ŘÍZENÍ	13
POJMOVÉ VYMEZENÍ VEŘEJNÉ SPRÁVY	14
Funkce a fungování veřejné správy	15
Členění veřejné správy	15
Metody působení veřejné správy	16
ZROD STÁTU A VÝVOJ VEŘEJNÉ SPRÁVY	17
Předpoklady pro vznik státu	17
První státní útvary	17
Středověká správa	18
Období novověku	18
HISTORIE VEŘEJNÉ SPRÁVY V ČESKÝCH ZEMÍCH	19
Státní a veřejná správa na našem území do roku 1918	19
Státní a veřejná správa po založení Československa po roce 1918	20
Státní a veřejná správa na našem území po roce 1939	20
Státní a veřejná správa na našem území po roce 1945	20
Státní a veřejná správa na našem území po roce 1989	22
Současná podoba státní a veřejné správy České republiky	22
VZTAH VEŘEJNÉ SPRÁVY K MOCI ZÁKONODÁRNÉ A SOUDNÍ	24
REALIZACE ČINNOSTI VEŘEJNÉ SPRÁVY	26
SUBJEKTY VEŘEJNÉ SPRÁVY	26
Vymezení pojmu subjekt veřejné správy	26
Role státu ve veřejné správě	26
Role veřejnoprávní korporace ve veřejné správě	27
Veřejný ústav	27
Veřejný podnik	27
Státní fondy	27
VYKONAVATELE VEŘEJNÉ SPRÁVY	28
Vymezení pojmu vykonavatel veřejné správy	28
STÁTNÍ SPRÁVA	28
Členění státní správy v ČR	28
Orgány státní správy	29
SAMOSPRÁVA	30
Zájmová samospráva	30
Územní samospráva	31
Obec	31
Typy obcí	31
Kraje a jejich funkce v oblasti samosprávy	32
Regiony soudržnosti	33
CÍLE A METODY PŮSOBENÍ VEŘEJNÉ SPRÁVY	33
Metody směřující k naplnění cílů a úkolů veřejné správy	34
Rozdělení metod veřejné správy	34

FORMY REALIZACE VEŘEJNÉ SPRÁVY.....	35
INDIVIDUÁLNÍ A NORMATIVNÍ SPRÁVNÍ AKTY	35
<i>Individuální správní akty.....</i>	35
<i>Normativní správní akty.....</i>	36
DOHODY SPRÁVNĚ PRÁVNÍHO CHARAKTERU	36
FAKTICKÉ ÚKONY S PŘÍMÝMI PRÁVNÍMI DŮSLEDKY	36
ZÁRUKY ZÁKONNOSTI VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ	38
ZÁKONNOST VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ.....	38
<i>Princip zákonitosti a zásada legitimity.....</i>	38
<i>Záruky zákonitosti.....</i>	39
PRÁVNÍ ZÁRUKY ZÁKONNOSTI.....	39
<i>Kontrola veřejné správy.....</i>	39
<i>Zrušení, změna a sistace vadných správních aktů.....</i>	41
PRÁVO NA PŘÍSTUP K INFORMACÍM	41
ODPOVĚDNOST ZA PORUŠOVÁNÍ PRÁVNÍ POVINNOSTI.....	42
PŘÍMÉ DONUCENÍ KE SPLNĚNÍ PRÁVNÍCH POVINNOSTÍ.....	42
NEČINNOST VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ	42
PETICE A STÍŽNOSTI.....	43
<i>Petice.....</i>	43
<i>Stížnosti.....</i>	43
VNITŘNÍ SPRÁVA	45
VYMEZENÍ POJMU VNITŘNÍ SPRÁVA	45
<i>Původní podoba vnitřní správy státu.....</i>	45
<i>Základní rozčlenění vnitřní správy.....</i>	45
ORGANIZACE VNITŘNÍ SPRÁVY.....	45
<i>Ústřední a další instituce působící ve vnitřní správě.....</i>	45
PRAMENY PRÁVA VNITŘNÍ SPRÁVY	46
MATRIKY.....	46
<i>Matriční úřady.....</i>	46
<i>Matriční knihy, doklady a sbírky listin.....</i>	47
EVIDENCE OBYVATEL A TRVALÝ POBYT	47
<i>Registr obyvatel.....</i>	47
<i>Trvalý pobyt a jeho změny.....</i>	47
OBČANSKÝ PRŮKAZ	48
<i>Občanský průkaz se strojově čitelnými údaji.....</i>	48
<i>Občanský průkaz bez strojově čitelných údajů.....</i>	48
CESTOVNÍ DOKLADY	49
<i>Cestovní pas.....</i>	49
<i>Další druhy cestovních dokladů.....</i>	50
POBYT CIZINCŮ NA ÚZEMÍ ČR	50
<i>Podmínky pro vstup cizinců na území ČR.....</i>	50
<i>Vízum.....</i>	51
NABÝVÁNÍ A POZBYVÁNÍ STÁTNÍHO OBČANSTVÍ	51
REALIZACE PRÁVA SHROMAŽĎOVACÍHO A SDRUŽOVACÍHO	52
<i>Význam a odlišnosti shromažďovacího a sdružovacího práva .....</i>	52
STÁTNÍ SYMBOLY ČESKÉ REPUBLIKY	52
ARCHIVNICTVÍ.....	53
<i>Pojmy z oblasti archivnictví.....</i>	53
<i>Přístupnost archiválií.....</i>	54
<i>Archivní síť ČR.....</i>	54
ŽIVNOSTENSKÁ SPRÁVA.....	56
ORGANIZACE A VÝKON ŽIVNOSTENSKÉ SPRÁVY	56
<i>Právní úpravy vymezující oblast živnostenské správy.....</i>	56
<i>Podstata živnosti.....</i>	56

SPRÁVNÍ ORGÁNY PŮSOBÍCÍ V OBLASTI ŽIVNOSTENSKÉ SPRÁVY	56
Živnostenský úřad a živnostenský rejstřík obecně	56
Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR	57
Krajské a obecní živnostenské úřady	57
PODMÍNKY PROVOZOVÁNÍ ŽIVNOSTI	57
Všeobecné podmínky provozování živnosti	57
Zvláštní podmínky provozování živnosti	57
ROZDĚLENÍ ŽIVNOSTÍ	58
Ohlašovací živnosti	58
Koncesované živnosti	58
VZNIK, ROZSAH A ZÁNİK ŽIVNOSTENSKÉHO OPRAVNĚNÍ	58
Vznik živnostenského oprávnění	58
Rozsah živnostenského oprávnění	59
Zánik živnostenského oprávnění	59
ŽIVNOSTENSKÝ REJSTŘÍK	59
KONTROLA NA ÚSEKU ŽIVNOSTENSKÉ SPRÁVY	59
Kompetence živnostenské správy při kontrolní činnosti	60
Kontrolní úkony v oblasti živnostenské správy	60
SPRÁVA ZAMĚŠTNANOSTI	62
ORGANIZACE SPRÁVY ZAMĚŠTNANOSTI	62
Právní úpravy vymezující oblast správy zaměstnanosti	62
SPRÁVNÍ ORGÁNY PŮSOBÍCÍ V OBLASTI SPRÁVY ZAMĚŠTNANOSTI	62
Orgány a další subjekty působící v oblasti správy zaměstnanosti	62
Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR	63
Úřad práce ČR	63
ZPROSTŘEDKOVÁNÍ ZAMĚŠTNÁNÍ	63
Instituce zprostředkovávající zaměstnání	63
Uchazeči o zaměstnání a jejich evidence	64
PODPORA V NEZAMĚŠTNANOSTI	64
Příčiny a druhy nezaměstnanosti	65
Podmínky poskytnutí podpory v nezaměstnanosti	65
REKVALIFIKACE	66
Zařízení zajišťující programy rekvalifikací	66
Podmínky rekvalifikace	66
POVINNOSTI ZAMĚŠTNAVATELŮ	67
Obecné povinnosti zaměstnavatele na úseku zaměstnanosti	67
Obsazování volných pracovních míst zahraničními pracovníky	67
KONTROLA NA ÚSEKU ZAMĚŠTNANOSTI	67
Státní úřad inspekce práce / oblastní inspektoráty práce	67
Celní úřady a jejich činnost v oblasti zaměstnanosti	68
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR	68
Generální ředitelství úřadu práce / krajské pobočky úřadu práce	68
Další postup orgánu kontroly při zjištění nedostatků v oblasti zaměstnanosti	68
SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ	70
SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ Z HISTORICKÉHO POHLEDU	70
PRÁVNÍ ÚPRAVY VYMEZUJÍCÍ OBLAST SPRÁVY SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ	71
SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ V SOCIÁLNÍM SYSTÉMU	72
Faktory ovlivňující koncepci sociálního zabezpečení	72
ORGÁNY SPRÁVY SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ	72
Výčet nejvýznamnějších státních orgánů sociálního zabezpečení	73
Působnost Ministerstva práce a sociálních věcí v oblasti sociálního zabezpečení	73
Česká správa sociálního zabezpečení	73
Okresní správy sociálního zabezpečení	73
PILÍŘE SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ V ČR	74
Sociální pojištění	74
Sociální podpora	76
Sociální pomoc	77

SPRÁVA ZDRAVOTNICTVÍ	80
PRÁVNÍ PRAMENY UPRAVUJÍCÍ OBLAST SPRÁVY ZDRAVOTNICTVÍ	80
ORGANIZACE SPRÁVY ZDRAVOTNICTVÍ	80
<i>Výčet nejvýznamnějších státních orgánů v oblasti zdravotnictví</i>	80
<i>Význam a působnost Ministerstva zdravotnictví</i>	80
<i>Orgány krajů a obcí s rozšířenou působností působící v oblasti zdravotnictví</i>	81
<i>Krajské hygienické stanice</i>	81
<i>Hlavní instituce na úseku samosprávy ve zdravotnictví</i>	81
ZDRAVOTNÍ PÉČE	81
<i>Hlavní oblasti zdravotní péče</i>	81
<i>Složky základní zdravotní péče</i>	82
SOUSTAVA ZDRAVOTNICKÝCH ZAŘÍZENÍ	82
<i>Rozdělení zdravotnických středisek podle právní úpravy</i>	83
ZDRAVOTNÍČTÍ PRACOVNÍCI.....	83
<i>Povinnosti zdravotnického pracovníka</i>	83
VEŘEJNÉ ZDRAVÍ A JEHO OCHRANA.....	84
<i>Vymezení pojmu veřejné zdraví</i>	84
<i>Ohrožení veřejného zdraví</i>	84
<i>Orgány působící v oblasti ochrany veřejného zdraví</i>	84
VEŘEJNÉ ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ	84
<i>Plátcí pojistného na zdravotní pojištění</i>	84
<i>Subjekty veřejného zdravotního pojištění v ČR</i>	84
<i>Vznik a zánik zdravotního pojištění</i>	85
<i>Práva pojištěnce</i>	85
ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNY	85
<i>Všeobecná zdravotní pojišťovna</i>	85
SPRÁVA ŠKOLSTVÍ	87
POSTAVENÍ A VÝZNAM ŠKOLSTVÍ VE SPOLEČNOSTI	87
PRÁVNÍ PRAMENY UPRAVUJÍCÍ OBLAST ŠKOLSTVÍ.....	87
ORGÁNY STÁTNÍ SPRÁVY A SAMOSPRÁVY VE ŠKOLSTVÍ	88
<i>Výčet nejvýznamnějších státních orgánů v oblasti školství</i>	88
<i>Význam a působnost Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy</i>	88
<i>Poslání a činnost České školní inspekce</i>	88
<i>Hlavní instituce na úseku samosprávy ve školství</i>	89
CHARAKTER VZDĚLÁVACÍHO SYSTÉMU V ČR	89
<i>Předškolní výchova</i>	89
<i>Základní škola</i>	90
<i>Střední škola</i>	90
<i>Vysoká škola</i>	92
SPRÁVA KULTURY	94
DEFINICE KULTURY	94
SYSTÉM KULTURY	94
PRÁVNÍ ÚPRAVA SPRÁVY KULTURY.....	95
ORGANIZACE SPRÁVY KULTURY.....	95
<i>Výčet nejvýznamnějších státních orgánů působících v oblasti kultury</i>	95
<i>Význam a působnost Ministerstva kultury</i>	95
<i>Význam a úkoly Památkové inspekce</i>	95
<i>Národní památkový ústav</i>	95
<i>Hlavní instituce na úseku samosprávy v oblasti kultury</i>	96
KNIHOVNY	96
<i>Veřejné knihovny</i>	96
<i>Vysokoškolské knihovny</i>	96
<i>Specializované knihovny</i>	97
<i>Zámecké knihovny</i>	97
<i>Školní knihovny</i>	97
MUZEJA A GALERIE	97

KULTURNÍ PAMÁTKY	97
Národní kulturní památky	98
Památkově chráněná území	98
Péče o kulturní památky	99
Prodej a vývoz předmětů kulturní hodnoty	99
PERIODICKÝ TISK A NEPERIODICKÉ PUBLIKACE	99
Periodický tisk	99
Neperiodický tisk	100
PROVOZOVÁNÍ ROZHLASOVÉHO A TELEVIZNÍHO VYSÍLÁNÍ	100
SPRÁVA CÍRKVÍ	100
BEZPEČNOSTNÍ SPRÁVA STÁTU	103
ZÁKLADNÍ POJMY Z OBLASTI BEZPEČNOSTI STÁTU	103
Bezpečnost – její definice a podoby	103
Bezpečnostní sbory v České republice	104
PRÁVNÍ ÚPRAVA SPRÁVY BEZPEČNOSTI	104
ORGANIZACE POLICEJNÍ SPRÁVY A SPRÁVY OBRANY STÁTU	104
POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	105
Organizace Policie ČR	105
Činnost a úkoly Policie ČR v oblasti zajišťování bezpečnosti	105
Spolupráce Policie ČR s mezinárodními organizacemi	106
Pracovní a služební poměr u Policie ČR	106
OBCENÍ POLICIE	106
OZBROJENÉ SÍLY ČESKÉ REPUBLIKY	107
Rozdělení ozbrojených sil České republiky	107
Vojenská kancelář prezidenta republiky	107
Hradní stráž	107
OBRANA ČESKÉ REPUBLIKY	108
Právní předpisy upravující oblast obrany ČR	108
Výčet nejvýznamnějších orgánů zabezpečující obranu ČR	108
ARMÁDA ČESKÉ REPUBLIKY	109
Organizace Armády ČR	109
Postavení, činnost a úkoly příslušníků Armády ČR	109
Aktivní záloha Armády ČR	110
BRANNÁ POVINNOST	110
CIVILNÍ OCHRANA ČR	110
POUŽITÁ A DOPORUČENÁ LITERATURA	112